

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o **maloletého G. M.**, narodeného X. a **maloletú M. M.**, narodenú X., bývajúcich u matky, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov A. M., bývajúcej v N. a G. M., bývajúceho v N., t.č. B., zastúpeného JUDr. T. E., advokátom v N., **o určenie výživného**, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp.zn. 11 P 382/2006, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 6. marca 2008 sp.zn. 7 CoP 9/2008 rozhodol

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Nitre rozsudkom zo 6. marca 2008 sp.zn. 7 CoP 9/2008 potvrdil rozsudok Okresného súdu Nové Zámky z 23. novembra 2007 č.k. 11 P 382/2006-67, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu matky na určenie výživného na deti.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie otec detí, ktoré odôvodnil dovolacími dôvodmi uvedenými v § 241 ods. 2 písm.a/ a c/ O.s.p. Dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm.a/ O.s.p., t.j. že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p. odôvodnil v spojení s ustanovením § 237 písm.f/ O.s.p. tvrdiac, že postupom súdov nižších stupňov mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, keď vo veci nemal možnosť vypovedať pred súdom prvého stupňa a upresniť všetky skutkové okolnosti, dôležité pre určenie správnej výšky výživného a tiež, že odvolací súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania. Navrhol

rozsudok súdu prvého stupňa ako aj rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.) alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Osobitne však treba zdôrazniť, že v zmysle § 238 ods. 4 O.s.p. dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených Zákonom o rodine, okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení.

V danom prípade dovolanie smeruje proti rozsudku vydanému vo veci výživného, teda vo veci upravenej Zákonom o rodine (pričom nejde o rozsudok o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení). Napadnutý rozsudok teda nevykazuje znaky rozsudku, proti ktorému je dovolanie prípustné, ale práve naopak, znaky rozsudku, v prípade ktorého je prípustnosť dovolania výslovne vylúčená.

Dovolateľ prípustnosť svojho mimoriadneho opravného prostriedku zakladá na ustanovení § 237 písm.f/ O.s.p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť

konat' pred súdom. Treba uviesť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný, preto ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie vylúčené (vrátane vecí uvedených v § 238 ods. 4 O.s.p.). Na vady uvedené v § 237 O.s.p. je dovolací súd povinný prihliadnúť a to aj vtedy, ak neboli uplatnené v dovolaní (§ 242 ods. 2 O.s.p.).

Pod odňatím možnosti pred súdom konat' v zmysle ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. V zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv (napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom – § 41 O.s.p., nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisy – § 44 O.s.p., vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali – § 123 O.s.p., byť predvolaný na súdne pojednávanie – § 115 O.s.p. na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk – § 158 ods. 2 O.s.p.).

V danej veci dovolateľ nebol postupom súdu vylúčený z realizácie procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ako účastník konania bol vo veci vypočutý a vykonanie dôkazu výsluchom účastníka konania (§ 125 O.s.p.) bol zabezpečený dožiadaným súdom vo Š. (§ 122 ods. 2 O.s.p.). Na pojednávanie konané pred súdom prvého stupňa 23. novembra 2007 bol náležite predvolaný (§ 115 ods. 1, 2 O.s.p.). Svoju neúčasť formou telefaxu síce ospravedlnil (z dôvodu práceneschopnosti) a žiadal o odročenie pojednávania, avšak svoje podanie v lehote stanovenej zákonom nedoplnil a preto nebolo možné naň prihliadnúť (§ 42 ods. 1 O.s.p.).

Princíp verejnosti konania, ktorý patrí k ústavným procesným zárukám práva na súdnu ochranu, s ktorým úzko súvisí princíp ústnosti a bezprostrednosti a právo vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom, nie je absolútny, to znamená že umožňuje aby zákon stanovil z neho (nie však z povinnosti verejne vyhlásiť rozsudok) výnimky.

Podľa § 214 ods. 2 písm.g/ O.s.p. pojednávanie netreba nariadovať, ak odvolanie smeruje proti rozsudku, ktorý rozhodol len o výžive maloletého dieťaťa.

Treba zdôrazniť, že citované ustanovenie, tak ako každé ustanovenie upravujúce procesné postavenie a práva účastníkov, treba interpretovať spôsobom, ktorý neskracuje ústavné procesné práva účastníkov. Rozhodnúť o odvolaní proti rozsudku, ktorým sa rozhodlo o výžive maloletého dieťaťa bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 písm.g/ O.s.p.) môže odvolací súd rozhodnúť len vtedy, ak dokazovanie nevykonáva. Inak by bol jeho postup v rozpore s ustanoveniami § 122 ods. 1, § 123 a § 129 O.s.p., podľa ktorých dokazovanie vykonáva súd na pojednávaní a účastníci majú právo sa vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom.

V preskúmvanej veci, v ktorej odvolanie otca detí smeruje proti rozsudku súdu prvého stupňa o výživnom, ale odvolací súd pred svojím rozhodnutím nepovažoval za potrebné vykonať, a ani nevykonal dokazovanie. Ak za tohto stavu na prejednanie veci pojednávanie nenariadil, neodňal otcovi detí možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p.

Vzhľadom na to, že v danom prípade dovolanie nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné, nebola preukázaná existencia dovolateľom namietanej vady konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. a neboli zistené ani iné vady konania uvedené v § 237 O.s.p., dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie je neprípustné a preto ho odmietol (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p.). Vzhľadom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Dovolací súd nepriznal účastníkom náhradu trov dovolacieho konania, pretože ide o konanie, ktoré sa mohlo začať aj bez návrhu (§ 146 ods. 1 písm.a/ O.s.p. s použitím § 243b ods. 4 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. júna 2008

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

